

Dato: 18.12.2018 Arkivkode: N-501 Bilag nr: Arkivsak ID: 17/4317 J.post ID: 18/231500
Saksbehandler: Øyvind Moberg Wee
Saksansvarlig: Arthur Wøhni

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Ungdomsrådet		
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	04.02.2019	007/19
Eldrerådet	05.02.2019	008/19
Hovedutvalg for barn og unge	12.03.2019	012/19
Hovedutvalg for bistand og omsorg		
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur	24.01.2019	003/19
Formannskapet	15.01.2019	014/19
Planutvalget	28.02.2019	027/19
Kommunestyret		
Formannskapet	29.01.2019	026/19

Fornebu 2035 - Strategi for utvikling av fornebusamfunnet

Formannskapet-29.01.2019- 026/19

Vedtak:

Spørsmål og tilleggsbestillinger fremkommet i møtet vil bli besvart av rådmannen i henhold til vedtatt tidsplan for behandling av Fornebusakene.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-24.01.2019- 003/19

Innstilling:

1. Strategien legges til grunn for Bærum kommunes innsats og deltakelse i arbeidet med utvikling av fornebusamfunnet.
2. Målformuleringen i punkt E i handlingsplanen endres til: «Det er utviklet en digital plattform, som brukes i kommunikasjon og daglig samhandling mellom ulike aktører. Bylab eller lignende blir brukt som medvirkningsarena.»
3. Rådmannen tar initiativ til at utviklingsarbeidet kan følgeforskes.

Formannskapet-15.01.2019- 014/19

Vedtak:

Behandlingen av saken ses i sammenheng med sak 013/19 Fornebu - kommunedelplan 3 - 2.

gangsbehandling.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Strategien legges til grunn for Bærum kommunes innsats og deltakelse i arbeidet med utvikling av fornebusamfunnet.
2. Målformuleringen i punkt E i handlingsplanen endres til: «Det er utviklet en digital plattform, som brukes i kommunikasjon og daglig samhandling mellom ulike aktører. Bylab eller lignende blir brukt som medvirkningsarena.»
3. Rådmannen tar initiativ til at utviklingsarbeidet kan følgeforskes.

SAKEN I KORTE TREKK

Rådmannen legger i saken frem forslag til «Fornebu 2035 - strategi for utvikling av fornebusamfunnet» etter gjennomført høring. Strategien følger som eget vedlegg og resultatet av høringen omtales i del 2 av saken.

Innledning

Til grunn for utarbeidelsen av denne strategien ligger kommunestyrets vedtak i sak 037/16 (jp.nr 16/43042) fra april 2016: «Fornebu - status for utvikling av Fornebusamfunnet»:

1. *Saken tas til orientering.*
2. *Parallelt med kommende revisjon av Kommunedelplan 2 for Fornebu, bes rådmannen fremme en sak om videreutvikling av fornebusamfunnet i samarbeid mellom kommunen og lokalsamfunnet, næringslivet og relevante organisasjoner.*

I saken redegjorde rådmannen kort for ulike aktuelle tema for nærmere drøfting og vurdering i det videre arbeid. Disse handlet om å

- ta utgangspunkt i den erfaringsoppsummering som allerede foreligger
- adressere utfordringene som er knyttet til å skape gode nærmiljø og lokalsamfunn i et område som er under utbygging
- belyse erfaringer fra andre kommuner knyttet til lokalsamfunnsorganisering av tilsvarende nye utbyggingsområder
- utrede muligheter som ligger i å åpne for midlertidig bruk av ubebygde arealer – i tett samarbeid med utbygger, kommune og lokale krefter
- etablere de relasjoner og strukturer som gjør at lokalsamfunnet på Fornebu kan utvikles på en god måte
- arbeide for at de menneskelige, fysiske og organisatoriske ressursene på Fornebu finner hverandre og skaper gode nærmiljø
- skape rom for frivilligheten
 - stimulere til lokal organisering som kan skape et godt «liv mellom husene»

Begrunnelse og innhold

Visjonen for bærumssamfunnet er at befolkning, næringsliv, organisasjoner, interessenter og offentlige virksomheter sammen skaper fremtiden. For kommunen som organisasjon vil det bety at den må evne å dreie sin tilnærming til samfunnsoppgavene fra å løse utfordringer **for** mennesker, til å beskrive behov og finne løsninger **sammen med** dem. En grunnleggende tanke i dette er at mennesker som arbeider sammen som likeverdige partnere, også skaper bærekraftige resultater. Et godt samfunn bygges ved at de som ønsker det, får anledning til å bidra i prosessen. Bærekraftige resultater skapes når interesser møtes og brynes.

Eksempler fra større utviklingsprosjekter viser at det er gjort ulike erfaringer med slike arbeidsformer. Det er ikke utviklet en vel etablert metode. Skal dette prøves ut på Fornebu, må kommunen se på det som en samfunnsinnovasjon som med stor sannsynlighet vil utfordre mange aktørers vanlige måte å spille sin rolle på.

I «Fornebu 2035 - strategi for utvikling av fornebusamfunnet» tar rådmannen utgangspunkt i at kommunen ønsker å arbeide nært med befolkning, organisasjoner og næringsliv, og utvikle løsninger på konkrete samfunnsbehov sammen med dem. Ved å arbeide med konkrete tema, kan det skapes løsninger for fellesskapet som mange har eierskap til. Samtidig kan det utvikles relasjoner, kunnskap og erfaringer som på sikt gjør slikt samarbeid enklere og dypere.

Prioritering av kommunens innsatser

Strategien legger opp til at det fra kommunens side er behov for å konsentrere innsatsen om **to avgjørende forutsetninger** for utviklingen av samfunnet på Fornebu.

Byliv. I KDP3 foreslår rådmannen at områdene rundt og langs stasjonene på Fornebusbanen skal utvikles med et bymessig preg og ha høy kvalitet på de offentlige rom og kort vei til alle daglige gjøremål. Området skal ha et tett nettverk av forbindelser med innslag av næringsvirksomhet; service, bevertning og attraksjoner. Sentrumsområdene skal ha høy grad av funksjonsblanding, aktive og åpne førsteetasjer, urbane byrom av høy kvalitet som er godt tilrettelagt for byliv. Handel lokaliseres primært innenfor disse områdene.

Sett fra et samfunnsperspektiv handler byliv om hvordan byrom og møteplasser kan tas i bruk, hva som skal til for at byen skaper rom for alle og hvordan ulike funksjoner kan organiseres slik at de bidrar til mangfold og trivsel. Ettersom det vil ta tid før byen står «ferdig», blir det viktig å skape byliv mens vi venter på den.

Bærekraft. Bærekraft har på den ene siden et klimaklokt aspekt. I klimastrategien er det vedtatt at kommunen skal ha som ambisjon at Fornebu i 2027 er utslippsfritt. Det innebærer stort fokus på hvordan området bygges og organiseres, men også på å finne frem til og prøve ut løsninger som gjør at befolkningen kan delta i tiltak som reduserer utslipp.

Bærekraft har også et sosialt aspekt. Samfunnmessig handler bærekraft også om å bygge relasjoner og strukturer som bidrar til at mennesker kan utfolde seg og trives der de bor og lever. Erfaringer fra andre store utbyggingsområder tilsier at det er behov for innsats fra mange for at fornebusamfunnet kan være sosialt bærekraftig for alle generasjoner.

Handlingsplan 2018-2020

I høringsdokumentet foreslår rådmannen at kommunen frem til 2020 skal legge vekt på at det arbeides med løsninger på behov som gjelder:

- Fornebutårnet sentrumsområde – ny kunnskap og gammel klokskap
- Ung fritid – sammen med ungdommen
- Oksenøya senter – et sted der folk møtes
- Klimaklok delingsøkonomi – skape engasjement og vilje
- Digital samhandling – nå ut og kommunisere med mange
- Byliv mens vi venter på byen – bygge relasjoner mellom folk
- Midlertidig bruk av arealer – skape samfunnsliv

Kommunen må være åpen for å delta i arbeid med andre tema som lokalmiljøet eller andre parter tar initiativ til.

For å støtte opp om utvikling av relasjoner, kunnskap og erfaringer, er det aktuelt å få på plass samarbeid med forskningsmiljøer som kan følge og vurdere prosesser og resultater og gi bidrag til nødvendige forbedringer underveis.

Prosess/medvirkning internt og eksternt

I strategidokumentet – appendiks 1 – har rådmannen redegjort for lokale prosesser under arbeidet med strategien.

Organisatoriske og økonomiske konsekvenser av beslutningene

Som nevnt, legger strategien opp til et innovasjonsarbeid som vil utfordre mange aktørers roller og måter å arbeide på. Dette vil også gjelde kommunens organisasjon. Som i innovasjonsarbeid generelt, må aktørene også på Fornebu være forberedt på at prosjekter ikke lykkes fullt ut med en gang. Det må være rom for å ta i bruk uprøvde arbeidsformer og lære av erfaringer underveis. Rådmannen legger vekt på at det å legge ned ressurser i arbeid med samskapingsprosjekter, må sees på som en investering som på sikt vil betale seg – også for kommunen. Arbeidet kan innebære noe økning i kommunens ressursbruk fra starten av. Dette vil bli håndtert innefor de økonomiske rammer som er gitt.

Beslutningspunkter

«Fornebu 2035 – strategi for utvikling av fornebusamfunnet» fremmes for beslutning. Når den politiske behandling er fullført, vil prioriteringene i strategien legges til grunn for prioritering av kommunens innsats og deltakelse i utviklingsarbeidet.

Rådmannen tar opp forslaget fra Beboeraksjonen om at målformuleringen i handlingsplanen om «Digital kommunikasjon» utvides til også å etablere arenaer for konkret medvirkning og foreslår at forslaget vedtas.

Vedlegg:

Kommentarer til innkomne høringsuttalelser	4223969
Høringsinnspill til strategi for fornebusamfunnet	4223975
Fornebu 2035 - Strategi for utvikling av Fornebusamfunnet - rådmannens forslag	4275461

DEL 2 – MER OM SAKEN:

1. Høringsrunden

Formannskapet vedtok 24.04.2018 å legge «Fornebu 2035 – Strategi for utvikling av fornebusamfunnet» ut på høring. Frist for høringsuttalelser ble satt til 22. juni 2018. Ved fristens utløp var det kommet inn 12 uttalelser. Uttalelsene er vedlagt. I tillegg har eldrerådet, rådet for mennesker med funksjonshemming og ungdomsrådet hatt utkastet til behandling. Rådmannen har i et eget notat kommentert de ulike uttalelsene og foreslått hvordan de følges opp.

Formannskapetets vedtak i april la også til grunn at saken fremmes til behandling i hovedutvalgene før den kommer tilbake til formannskapet. Det er lagt opp til at formannskap og kommunestyre skal behandle samfunnsstrategien samtidig med Kommunedelplan3 for Fornebu. Det er på den ene siden viktig at det er samsvar mellom de to sakene. Det er rådmannen opptatt av å sikre. På den andre siden er ikke samfunnsstrategien avhengig av vedtak i kommunedelplanen for å kunne tas i bruk. Forslag til innsats og deltakelse vil være aktuelle uansett de mål og rammer som vil gjelde for kommunedelplanen. Saken fremmes derfor nå.

2. Uttalelser fra rådene

Nedenfor gir rådmannen en vurdering av uttalelser fra rådenes behandling.

Uttalelse fra eldrerådet:

1. Eldrerådet mener at det bør legges tilrette for eldre og mennesker med nedsatt

funksjonsevne, både kommunikasjonsmessig og sosial deltagelse. Det er viktig at det legges vekt på å gi disse gruppene mulighet til aktiv deltagelse i samfunnslivet på lik linje med alle andre.

2. Eldrerådet mener det bør stilles lokaler til rådighet for et eldresenter.

Kommentar: Fornebupiloten er i gang med å utvikle aktivitetsmuligheter sammen med representanter for den eldre befolkning i fornebuområdet. Erfaringen så langt er at det i gruppen er et mangfold av behov og ønsker som må møtes på mange ulike måter. Så langt er det få som har etterspurt et eget eldresenter. Fremover er det behov for å finne møteplasser som kan tilfredsstille ulike behov.

Uttalelse fra råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Rådet mener det må være et viktig mål for utviklingen av Fornebusamfunnet at det ikke skapes barrierer som hindrer personer med funksjonsnedsettelse å være en naturlig del av dette samfunnet. Kommunen bør derfor ta særlig hensyn til behovene som personer med funksjonsnedsettelse har for tilrettelegging og tilpasning. Det må legges vekt på å gi denne gruppen mulighet for aktiv deltakelse i samfunnslivet på lik linje med alle andre. Det må videre legges vekt på organisering og løsninger som bidrar til sosial inkludering, fysisk aktivitet og som motvirker ensomhet.

Kommunen bør tilrettelegge for aktiv deltakelse og medvirkning i samfunnsutviklingen fra alle utsatte grupper. Det bør legges til rette for at personer med funksjonsnedsettelse får være med å medvirke til samarbeid mellom innbyggerne i kommunen. Det bør også legges til rette for at organisasjonene til personer med nedsatt funksjonsevne får være med og bidra, f.eks. i utprøvingen av nye former for innbyggingsamarbeid og samskaping.

Fornebusamfunnet vil få en meget ressurssterk befolkning og det bør derfor være en målsetting at dette samfunnet har en særlig høy andel frivillighetsarbeid. En av målsettingene for Fornebusamfunnet bør derfor være at dette samfunnet skal være et fyrtårn i frivillighetsarbeidet i Bærum.

Utviklingen bør for øvrig ta utgangspunkt i følgende prinsipper og forutsetninger:

- like muligheter for alle
- tilgjengelig og forståelig informasjon
- aktiv innhenting av informasjon fra utsatte grupper
- universelle løsninger
- livsløpsstandard
- inkluderende design og arkitektur
- enkel og intuitiv bruk
- utforming som minimerer farer og skader
- tilrettelegge for fysisk aktivitet og friskliv
- etablere gode møteplasser, særlig for all ungdom
- sørge for at utviklingen skjer i samspill med frivillighetsorganisasjonene
- sørge for at organisasjonslivet har tilgang til egnede lokaler (låne/leie)
- bruke fornebusamfunnet til å teste ut nye innovative løsninger og tjenester, gjerne på områder som berører personer med funksjonsnedsettelse
- sørge for å være i forkant av samfunnsutviklingen for å motvirke negative effekter

Kommentar: Mangfold er et fokusområde for fornebusamfunnet. Det betyr at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir invitert til deltakelse på linje med andre når samfunnsutvikling er på dagsorden. Gjennom samskaping kan ulike behov og muligheter kunne komme frem tidlig. Det øker også muligheten for å utvikle løsninger som sikrer tilgjengelighet og tilgang for alle.

Uttalelse fra ungdomsrådet

Rådet tok enstemmig saken til orientering

Kommentar: Etersom det ikke foreligger særskilt uttalelse fra ungdomsrådet etter høringsrunden, ønsker rådmannen å høre med rådet om det er ønskelig med mer direkte deltakelse i prosjekter som særlig angår barn og unge.

3. Uttalelser fra eksterne instanser

Alle eksterne høringsuttalelser er samlet i eget vedlegg. Det er også et eget vedlegg med rådmannens kommentarer til disse.

Strategidokumentet som helhet

På bakgrunn av innspill og forslag fra høringsinstansene har rådmannen reformulert enkelte deler av teksten i strategidokumentet. Endringene bidrar til å forenkle og tydeliggjøre meningsinnholdet i høringsutkastet uten dermed å endre det.

Forslaget til handlingsplan i strategidokumentets pkt 10

Beboeraksjonen foreslår i sin uttalelse en ny målformulering og tre nye tema i tillegg til dem som er foreslått i strategien. Rådmannen foreslår at målformuleringen til temaet «Digital samhandling» endres i tråd med Beboeraksjonens forslag. Forslaget ivaretar behovet for at digital samhandling er en måte å arbeide med samfunnsspørsmål på, men at den må suppleres med andre måter der folk faktisk møtes for å gjøre et stykke arbeid. Det vises i denne sammenheng til Fornebupilotens forslag om å etablere et bylaboratorium på området. Rådmannen foreslår derfor at mål for dette tema blir: **«Det er utviklet en digital plattform, som brukes i kommunikasjon og daglig samhandling mellom ulike aktører. Bylab eller lignende blir brukt som medvirkningsarena.»**

Beboeraksjonen foreslår også tre nye tema. Disse er knyttet til bruk av arealer ved Rolfsbukta, til arealer og anlegg for idrett og aktivitet og til mulighet for musikk og kunst. De av slik karakter at rådmannen anbefaler at de ikke tas inn i handlingsplanen som tillegg til eller erstatning for de tema som allerede er foreslått. De angår saksområder som på ulike måter omhandler arealbruk og sosial infrastruktur og derfor blir håndtert og skal håndteres i behandlingen av Kommunedelplan 3 og etablering av sosial infrastruktur.

At rådmannen foreslår at de ikke tas inn i handlingsplanen, betyr imidlertid ikke at de ikke kan løftes frem og jobbes med lokalt. Det er viktig å understreke at et bylaboratorium på Fornebu ikke kan eller skal begrenses til tema som kommunen «eier» og har behov for å invitere til prosess om. Det kan også være tema med utgangspunkt som har lokalt eierskap, tar utgangspunkt i lokale initiativ og kan løses lokalt. Også i slike prosesser kan kommunen delta, men da som bidragsyter og ikke som eier.

Nye forslag

Fornebulandet Vel og Fornebupiloten foreslår i sin uttalelse at det etableres lokalsamfunnsutvalg som kan samle kreftene, tale med en stemme og fungere som dialogpartner med kommunen. Ideen er hentet blant annet fra kommuner i Danmark. Ideen er ikke nærmere beskrevet og må utvikles ytterligere dersom den skal utprøves.

Behandlingen i møtet 29.01.2019 Formannskapet

Sakene 025, 026/19 ble åpnet for samtidig behandling.

Formannskapet-29.01.2019- 026/19:

Vedtak:

Spørsmål og tilleggsbestillinger fremkommet i møtet vil bli besvart av rådmannen i henhold til vedtatt tidsplan for behandling av Fornebusakene.

Behandlingen i møtet 24.01.2019 Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-24.01.2019- 003/19:

Innstilling:

1. Strategien legges til grunn for Bærum kommunes innsats og deltakelse i arbeidet med utvikling av fornebusamfunnet.
2. Målformuleringen i punkt E i handlingsplanen endres til: «Det er utviklet en digital plattform, som brukes i kommunikasjon og daglig samhandling mellom ulike aktører. Bylab eller lignende blir brukt som medvirkningsarena.»
3. Rådmannen tar initiativ til at utviklingsarbeidet kan følgeforskes.

Behandlingen i møtet 15.01.2019 Formannskapet

Forslag fremmet av Lisbeth Hammer Krog, H

Behandlingen av saken ses i sammenheng med sak 013/19 Fornebu - kommunedelplan 3 - 2. gangsbehandling.

Votering:

Enstemmig.

Formannskapet-15.01.2019- 014/19:

Vedtak:

Behandlingen av saken ses i sammenheng med sak 013/19 Fornebu - kommunedelplan 3 - 2. gangsbehandling.